

Oponer

Vzhledem k výpovědi a reflexi obou deníků lze tento výběr schválit. Stanovila si přitom několik

Posudek na diplomovou práci Veroniky Suché Rozdíly v mediální (sebe)prezentaci mezi reformními a konzervativními představiteli KSČ v letech 1967 – 1969: Kvantitativní obsahová analýza (UK, Fakulta sociálních věd, Praha 2006)

Autorka si ve své práci vytkla za záměr „zachytit, jak se měnily metody (sebe)prezentace čelných politiků KSČ“ v období Pražského jara ve srovnání s obdobím těsně předcházejícím a bezprostředně následujícím oněm rozhodujícím osmi měsícům roku 1968.

Své zkoumání uvádí teoretickou částí – pokouší se v ní o všestrannou charakteristiku období 60. a počátku 70. let. Pozornost věnuje jak vývoji uvnitř KSČ a zejména v jejích vedoucích grémiích, tak otázkám spojeným s ekonomickou reformou, úpravou československých vztahů, emancipací občanské společnosti a rolí sdělovacích prostředků – v totalitním režimu jako takovém i proměnám jejich fungování v Pražském jaru. Autorka přitom prokazuje dobrou znalost literatury, schopnost vystihnout to podstatné v dané problematice a sestavit poměrně zdařilou kompilaci. Je si vědoma faktu, že pohled na Pražské jaro je velmi rozporný a diskuse kolem něj velmi vyhrocená. Svým výběrem literatury (mj. A. Benčík či K. Kaplan) postavila do popředí reformně komunistickou interpretaci těchto událostí – nelze to mít autorce za zlé, protože je třeba přiznat, že přes četnost prací o Pražském jaru stále postrádáme nejen syntézu vycházející ze současného stavu poznání, ale i monografické práce týkající se vnitropolitického, ekonomického či sociálního vývoje v Československu roku 1968. Přesto bych autorce doporučila, pokud se bude chtít tímto tématem nadále zabývat, aby vyšla spíše z pokusu o syntézu, který připravil autorský kolektiv vedený V. Kuralem a V. Menclem Československo roku 1968 (1. díl Obrodný proces, 2. díl Počátky normalizace, Praha 1993). I když i tato práce je dnes již překonaná, je přece jenom objektivnější než zmíněná Benčíkova studie a autorka by se mohla vyvarovat některých nepřesností, neúplností či apologetizujících soudů. Týkají se např. tvrzení o Akčním programu KSČ jako programu demokratických reforem – tento program nic podobného neobsahoval ani se tímto směrem neproměňoval, zcela naopak – jeho pozdější zpřesnění upevňovala komunistický monopol moci.

Drobných nepřesností je zde více – přičetla bych je však spíše literatuře, z níž autorka čerpala a vůči níž sotva mohla mít potřebný kritický odstup.

V druhé, praktické části autorka sleduje, jak se jednotliví komunističtí politikové projevovali ve sdělovacích prostředcích. Pro svůj výzkum si zvolila dva deníky – Rudé právo a Práci.

Vzhledem k významu a roli obou deníků lze tento výběr schválit. Stanovila si přitom několik dílčích hypotéz a jednu základní – o existenci rozdílů v mediální sebe prezentaci vrcholných českých a slovenských politiků za Pražského jara podle jejich vztahu k „možným demokratickým reformám politiky a společnosti“. Se závěry, k nimž autorka dospěla, v podstatě souhlasím. Dovolila bych si je doplnit kacířskou myšlenkou – nebylo to také tím, že mezi reformními a konzervativními politiky nepanovaly až tak velké názorové rozdíly, jak se nám někteří historici snaží vsugerovat?

Jisté výhrady bych měla k dělení politiků do tří skupin (reformní komunisté, konzervativci, nevyhranění – viz s. 49). Je jen velmi přibližné – někteří politici přecházeli z jednoho tábora do druhého, jak ostatně autorka sama upozorňuje, někteří však poměrně důsledně zastávali vyhraněně proreformní či naopak konzervativní postoje, ač jsou zařazeni mezi „nevyhraněné“. Propracovanější analýza by však vyžadovala detailnější znalosti, než lze očekávat od diplomové práce.

Uvedenou diplomovou práci Veroniky Suché přes některé dílčí výhrady **doporučuji** k obhajobě.

V Praze 31. května 2006

Mgr. Jitka Vondrová, Ph.D.